

Eduskuntavaalien 2023 ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

KeskusVL 31.03.2023 § 12
185/00.00.00.01/2022

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Jaana Pelkonen, puh. 040 150 5203

Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksessa, joka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen klo 19.00 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään siinä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua siitä, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Jos ennakkoäänestyksestä ei ole tehty merkintää ennakkoäänestyspaikassa äänioikeusrekisteriin, se tehdään keskusvaalilautakunnan toimesta ja myös tulostettuun vaaliluetteloon.

Vaalilain 66 g §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä 63 §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on 63 §:n 1 - 3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta,
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin,
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen turkoosit vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput ruskeisiin vaalikuoriin.

Sen jälkeen kun ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettu, keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävä lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestys-

alueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa.

Keskusvaalilautakunnan on merkittävä tuloslaskentajärjestelmään asianomaiseen kohtaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärä eli ennakkoon äänestäneiden lukumäärä kussakin äänestysalueessa. Hyväksytyjen vaalikuorten lukumääriä vastaavat äänestäneiden lukumäärät on lisäksi merkittävä kunkin äänestysalueen vaaliluetteloon ao. kohtiin.

Jos äänestys jätetään ottamatta huomioon, äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei tehdä minkäänlaista merkintää.

Vaalilain mukaan eduskuntavaaleissa vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle tapahtuu siten, että kunnan keskusvaalilautakunnan on suljettava vaalikuoret kestävään päällykseen äänestysalueittain lajiteltuna. Lähetykseen liitetään tiedot vaalikuorten lukumäärästä kussakin ryhmässä, johon ne on lajiteltu. Lähetys sinetöidään ja sen päällykseen merkitään vaalipiirilautakunnan osoite ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan kiireellisesti vaalipiirilautakunnalle sen määräämällä tavalla.

Keskusvaalilautakunnan 22.11.2021 päätöksen mukaan ennakoäänestysasiakirjojen valmistavat tarkastustehtävät on delegoitu keskusvaalilautakunnan sihteerille ja varasihteerille tai tarvittaessa avustavalle henkilölle. Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten huomioon ottamatta jättämiset, keskusvaalilautakunnan on tehtävä päätösvaltaisessa kokouksessa.

Puheenjohtajan päätösehdotus:

Keskusvaalilautakunta

1. merkitsee tiedoksi sihteerin selvityksen ennakoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten,
2. käy läpi ennakoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat, avaa kirjeäänestyksen turkoosit vaalikuoret vaalisalaisuus säilyttäen, leimaa niissä olevat äänestysliput äänestyslippua avaamatta ja sulkee ne ruskeaan vaalikuoreen, lajittelee näin syntyneet ennakoäänestyksen vaalikuoret asianomaisen äänestys-alueen kohdalle hyväksytyjen ennakoäänestyksen vaalikuorten joukkoon,
3. laskee vaalikuoret ja merkitsee pöytäkirjaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärän,
4. tekee merkinnän pöytäkirjaan mahdollisen äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä ja liittää huomioon ottamatta jätetyt vaalikuoret lähetekirjeineen ja -kuorineen pöytäkirjaan,
5. sulkee avaamattomat, hyväksytyt vaalikuoret kestävään päällykseen äänestysalueittain ja sinetöi päällykset ja säilyttää vaalikuoret lukitussa tilassa,
6. tallentaa laskentajärjestelmään hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti ja
7. toimittaa vaalikuoret sisältävät lähetykset vaalipiirilautakunnalle annettujen ohjeiden mukaisesti.

Päätös

Sihteeri ilmoitti, että ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjoja saapui määräaikaan mennessä yhteensä 870 kappaletta:

001 Kirkonkylän äänestysalue 772 kpl, sisältäen 3 kirjeäänestystä
002 Sykäräisen äänestysalue 98 kpl
Yhteensä 870 kpl

Ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat olivat asianmukaisesti täytettyjä eikä niissä ollut puutteellisuksia. Ulkomailta oli saapunut 31.1.2023 Toholammin keskusvaalilautakunnalle osoitettu lähetekuori, mutta ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin Toholammin kunnan kohdalle eikä virheellisesti osoitettuja ennakkoäänestysasiakirjoja siirretä toisen vaalipiirin alueella olevan kunnan keskusvaalilautakunnalle. Tästä syystä äänestystä ei voida ottaa huomioon.

1. Keskusvaalilautakunta merkitsi yksimielisesti tiedoksi sihteerin selvityksen ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta. Keskusvaalilautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä suoritettua ennakkotarkastuksen.

2. Keskusvaalilautakunta totesi yksimielisesti, että sille on saapunut 867 kappaletta ennakkoäänestysasiakirjoja ja 3 kappaletta kirjeäänestysasiakirjoja eli yhteensä 870 kappaletta ja kaikki ovat hyväksyttäviä. Keskusvaalilautakunta avasi kirjeäänestyksen turkoosit vaalikuoret vaalisalaisuuden säilyttäen, leimasi niissä olevat äänestysliput äänestyslippua avaamatta ja sulki kunkin äänestyslipun omaan ruskeaan vaalikuoreen ja lajitteli vaalikuoret asianomaisen äänestysalueen kohdalle.

3. Keskusvaalilautakunta laski hyväksytyt vaalikuoret kussakin äänestysalueessa. Vaalitietojärjestelmän paikkatyypikohtaisen ennakkoäänestysraportin mukaan ennakkoääniä on annettu yhteensä 870 kappaletta eli vaalikuoria on täsmälleen sama määrä. Hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät merkittiin pöytäkirjaan:

	yhteensä	miehet	naiset
001 Kirkonkylä	772	364	408
002 Sykäräinen	98	53	45
Yhteensä	870	417	453

4. Keskusvaalilautakunta päätti yksimielisesti merkitä pöytäkirjaan, että edellä esitelty äänestys jätetään huomioon ottamatta ja vaalikuori lähete- kirjeineen- ja kuorineen liitetään pöytäkirjaan, ja hävitetään kun seuraavat eduskuntavaalit (2027) on toimitettu.

5. Keskusvaalilautakunta sulki avaamattomat, hyväksytyt vaalikuoret laskentalomakkeineen ja äänestysalueittain kestäväan päällykseen ja sinetöi päällykset ja toimitti ne lukittuun tilaan.

6. Keskusvaalilautakunta tallensi tuloslaskentajärjestelmään hyväksytyjen vaalikuorten (äänestäneiden) lukumäärän kussakin äänestysalueessa.

7. Keskusvaalilautakunta toimittaa vaalikuoret sisältävät lähetykset vaalipiirilautakunnalle annettujen ohjeiden mukaisesti.